

Nr 167 – kwiecień 2022r.

WIEŚCI Z "PIĄTKI"

Przedszkole Samorządowe Nr 5
przy ul. Krańcowej 5
w Białymstoku

Kwiecień – plecień

Idzie za kwietniem rowem zielonym pierwsza stokrotka w śniegu kwietniowym.
Na skrawku ciepła, na zimna brzeżku, kwiat przebiśniegu usiadł w dołeczku.

Kwiecień, plecień, bo przeplata.
trochę zimy, trochę lata.

Śniegiem sypnęło; czy kwiaty wschodzą na pożegnanie ostatnim mrozom?
Uderza wiosna o skrzydła ptakom śpiew się poturlał z góry po dachu.

Kwiecień, plecień, bo przeplata.
trochę zimy, trochę lata.

Drodzy Rodzice !

To już! Mamy wiosnę! Wprawdzie często jeszcze jest jak w znanym przysłowiu: „kwiecień plecień bo przeplata, trochę zimy, trochę lata”, ale wiosna już jest wszechobecna. W pierwszych kwiatach, pąkach drzew, w śpiewie ptaków, dłuższych i cieplejszych dniach. Warto na to wszystko zwracać uwagę podczas rodzinnych spacerów i wycieczek, aby budzić w dzieciach wrażliwość na piękno otaczającej przyrody. Przy okazji ciągle warto przypominać, jak wielką wartością jest nasze środowisko i o tym, że należy o nie dbać, już od najmłodszych lat. Przedszkolak też może być małym ekologiem.

❖ TO WARTO WIEDZIEĆ

CZYTANIE WRAŻENIOWE SPOSOBEM NA UWAGĘ DZIECKA

Jak utrzymać uwagę malucha na książce? Jak sprawić, by wspólne czytanie przynosiło jak największą korzyść dla jego rozwoju? I jak samemu zaangażować się w ten codzienny, rodzinny rytuał. To wyzwania, z jakimi mierzy się wielu rodziców, opiekunów, dziadków czy nauczycieli. Czy jest jakiś sposób, aby przy niewielkim wysiłku pomóc sobie i dziecku czerpać jeszcze większą radość ze wspólnego czytania?

Na to pytanie poniżej odpowiada Małgorzata Swędrowska (nauczycielka nauczania wczesnoszkolnego, popularyzatorka literatury dziecięcej, animatorka warsztatów dla dzieci, nauczycieli, bibliotekarzy i rodziców), która stworzyła innowacyjny model czytania – czytanie wrażeńowe. Według autorki czytanie wrażeńowe „polega na zbudowaniu takiego klimatu literackiego, by słowo drukowane przeplatało się z zabawą, ruchem i niespodziankami poznawczymi”. Zanim

dziecko samodzielnie otworzy książkę i rozsmakuje się w świecie drukowanych liter, powinno doświadczyć ciekawości, radości i pozytywnych wrażeń z obcowania z literaturą.

Czytanie wrazeniowe nie ogranicza się tylko do czytania przez daną osobę dziecku i słuchania przez nie. Jest raczej doświadczeniem literatury wieloma zmysłami, niesie ze sobą jakąś akcję i interakcję, pozostawia pewne wrażenia. Wrażenia płynące nie tylko ze słuchania tekstu i patrzenia na ilustracje, ale i pochodzące z ruchu, gestów, emocji wyrażanych mimiką, a nawet z muzyki i tańca. Opiera się na ożywianiu, „zaczarowaniu” tekstów literackich tak, aby dzieci z uwagą i zaangażowaniem podążyły za jego treścią. Dziecko bawi się nie tylko po wysłuchaniu tekstu - bawi się w trakcie czytania.

Czytanie wrazeniowe jest relacją, jaka pojawia się między ludźmi, którzy pochylają się nad danym wierszem czy opowiadaniem. Jest to spotkanie dziecka z książką za pomocą pośrednika, (rodziców, starszego rodzeństwa, nauczyciela w przedszkolu, dziadków, opiekunów). Osoba ta, czyta razem z dzieckiem, wybrany tekst literacki i niezależnie od tego, czy młody człowiek nabył umiejętność rozpoznawania liter i zrozumienia sensów zdań. Aby takie spotkanie z książką się udało, dorosły musi być zaangażowany w czytanie, a jego postawa wobec dziecka przepełniona szacunkiem i akceptacją. Dziecko musi czuć, że dorosły jest tu i teraz, tylko dla niego (w tym momencie nasze głowy nie zaprzatają myśli o sprawach pilnych i pilniejszych, nie myślimy o robieniu obiadu, nie odbieramy telefonów, nie planujemy zadań na kolejny dzień). Oznacza to, że czas przeznaczony na czytanie jest wyłącznym czasem dla dziecka.

Wybierając książkę dla dziecka, warto oczywiście kierować się wiekiem, tematyką zgodną z jego zainteresowaniami, ale polecam też „robienie eksperymentów” i czytanie z dzieckiem od czasu do czasu pozycji znacznie wykraczających poza jego obecne możliwości poznawcze.

Czytanie wrazeniowe to inaczej smakowanie literatury wszystkimi zmysłami. Celem takiego czytania jest pozostawienie w dziecku (dzieciach) wielu wrażeń, nie tylko tych płynących ze słuchania tekstu i patrzenia na ilustracje zawarte w książkach, ale i wrażeń płynących z ruchu, gestów, emocji wyrażanych mimiką, a nawet z muzyki i tańca na siedząco! Oprócz czytania dorosły zaprasza dziecko do dopowiadania wyrazów, pokazywania emocji, które pojawiają się w opowieści; jeżeli główny bohater klaszcze i tupie, to dziecko z rodzicem mogą uczynić to samo. Takie czytanie dłużej koncentruje dziecko na tekście i uczy obcowania ze słowem drukowanym.

Dziecko staje się współuczestnikiem czytania. Jest nie tylko biernym słuchaczem, ale dzięki swojej aktywności „uczestniczy w budowaniu klimatu opowieści. A ponieważ ma zadanie, czuje się potrzebne, ważne i zaczyna współpracować, czyli potrafi dłużej koncentrować się na czytaniu.

W kontakcie z książką bardzo ważna jest aranżacja przestrzeni i takie usadowanie dzieci, aby wieloma zmysłami mogły jej doświadczać. Książka może być specjalnie opakowana, można ją wyjąć z plecaka, z walizki, z tajemniczej skrzyni, z worka... Proste rekwizyty mogą mieć różnorakie zastosowanie: sznurek – tańczący wąż, kamyk - ząb dinozaura, piórko - skrzydło ptaka, czy miotełka dla krasnoludka. Ważne jest, by wszystkie czynności przebiegające przed sesją czytania i wykorzystane przedmioty, miały bezpośredni związek z treścią tekstu literackiego. Rolą czytającego jest podtrzymanie klimatu zaciekawienia, zaaferowania. Gdy otworzy książkę, wszystko się wyjaśni. Dzieciom potrzeba wyraźnego sygnału, że rozpoczyna się czytanie. Hasło „otwierające” książkę to istotny element startowy sesji czytania. Przywołuje umysł do uważności, pomaga w skupieniu. Jeśli będzie to hasło rymowane, zrytmizowane, zaskakujące, powtarzalne - z czasem może stać się atrakcyjnym rytuałem. Początkowo, gdy dzieci dopiero się uczą nowego sposobu otwarcia spotkania z książką, słowa rymowanek powtarzają za dorosłym. Po pewnym czasie mogą dopowiadać ostatnie słowa, wersy. Wreszcie wypowiadają całą rymowaną, na różne sposoby (głośno-cicho, rytmicznie klaszcząc, czy też wykonując instrukcję zawartą w tekście).

Oto propozycje kilku haseł na dobry początek:

Książko, książko pokaż się. Bardzo chcemy poznać cię.
Zapraszamy między nas. Teraz jest czytania czas.

Popatrz na okładkę i rozwiąż zagadkę:
niech wymyśli Twoja głowa, co się może w książce chować?

Gadu, gadu, gadka, to książki okładka
Która dla nas się otwiera, w świat fantazji nas zabiera.

Na melodię śpiewanki „Głowa, ramiona, kolana, pięty”:
Pięty, kolana, ramiona, głowa. Nasza książka jest gotowa.
Pięty, kolana, ramiona, oczy. Co dzisiaj z książki wyskoczy?

Na melodię „Panie Janie”:
Książka czeka, więc nie zwlekaj. Siądźmy wraz, siądźmy wraz.
Zmykamy buzie, otwieramy głowy, czytać czas, czytać czas.

Młodszy dzieciom można „przeczytać” książkę, która w ogóle nie posiada tekstu poprzez opowiedzenie jej. Adresatami książki obrazkowej nie muszą być wyłącznie maluchy. Podczas opowiadania dorosły ma większą swobodę w nawiązywaniu kontaktu wzrokowego z odbiorcami, odczytywania ich stanów emocjonalnych, ma więcej przestrzeni na gestykulację. Ma możliwość w miarę szybkiej reakcji na pierwsze oznaki zniechęcenia, rozproszenia. Może wtedy reagować zmianą natężenia głosu, albo przerwać opowiadanie i zaprosić dzieci do zabawy ruchowej, tańca na siedząco, zabawy paluszkowej, masażyku – nawiązującego do tematyki utworu. Opowiadanie książek wiąże się ściśle z motywowaniem dzieci do samodzielnego czytania.

Wiele wierszy dzięki swojej dynamice ciekawie brzmi, gdy dzieci powtarzają za czytającym ostatni wers lub słowo. Jednak, by działanie to nabrało charakteru czytania wrażliwego, należy je urozmaicić. Osoba czyta poszczególne strofy tonem oznajmującym i zawiesza głos, a wtedy dzieci powtarzają za nim wersy, tak jakby były zdziwione, przestraszone, zdenerwowane. To będzie zależało od charakteru utworu. Innym sposobem wersowania jest powtarzanie całych fraz wolno lub cicho, krótko lub przeciągle.

Niektóre wiersze są tak skonstruowane, że w naturalny sposób nasuwają w rymowanych wersach skojarzenia. Dzieci mogą wymyślać zakończenia wersów, dopowiadając wyrazy. Należy chwalić kreatywność i wysiłki intelektualne dzieci. Być może wersja dziecięca będzie równie ciekawa jak pierwowzór.

Muzyka przyciąga uwagę dzieci, pomaga w koncentracji, wprowadza harmonię, wspomaga proces zapamiętywania. Ciekawym eksperymentem literackim jest śpiewanie wierszy na znane dzieciom melodie lub melodie wymyślane na poczekaniu. Dla przykładu : spróbujmy zaśpiewać „Okulary” Tuwima na popularną melodię „Panie Janie”. Wiele radości sprawia dzieciom melorecytacja czy „rapowanie” wierszy.

Wyjątkowy, dość trudny sposób czytania z zamianą zwrotek wiersza albo czytaniem wiersza od tyłu! Trzeba się postarać, by znaleźć utwór, który do takiego eksperymentu by się nadawał. Nie mniej jednak warto, bo tak odmieniony wiersz nabiera zupełnie nowego charakteru, jest niespodzianką, miłym zaskoczeniem. Np. czytając „lokomotywę” J. Tuwima od tyłu zwrotka po zwrotce (w końcu lokomotywa wróci na stację...)

Spotkanie z książką może być nie tylko czasem rozwijania wyobraźni, bogacenia słownictwa, uczenia się życia poprzez stawianie pytań i szukanie odpowiedzi, ale i swoistą przeciwwagą dla wielości, wieloznaczności, chaosu. Może więc też stać się chwilą relaksu, wytchnienia, spowolnienia życia i zaproszeniem do wzbudzania refleksji, wyciągania wniosków, analizowania sytuacji. Dzięki temu człowiek nabiera wprawy w definiowaniu siebie i buduje piękną osobowość. Wygląda na to, że pozwolenie dziecku na wykonanie części pracy przy wspólnym czytaniu nie tylko pozwoli mu wejść w świat książki i poczuć go wszystkim zmysłami, ale może też nieco odciążyc nas, rodziców.

Opracowała Teresa Faryno

Na podstawie:

<https://doradztwo-metodyczne/scenariusze-i-materialy-metodyczne/edukacja-przedszkolna/721->

[czytaniawrazeniowe,](https://pl-pl.facebook.com/Biblioteka-Publiczna-w-K%C3%B3rniku-149274259149905/videoswrazeniowe)

<https://pl-pl.facebook.com/Biblioteka-Publiczna-w-K%C3%B3rniku-149274259149905/videoswrazeniowe>

❖ KĄCIK PODZIĘKOWAŃ

- Dziękujemy wszystkim Rodzicom, którzy przygotowali dzieci do udziału w konkursie recytatorskim „Mój ulubiony wiersz”.

DZIĘKUJEMY!

❖ JAKIE MAMY PLANY

W kwietniu rozmawiamy o tematach:

<p>Grupa I – Smerfiki</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. W teatrze. 2. Wielkanoc. 3. Dbamy o Ziemię. 4. Wiejskie podwórko. 	<p>Grupa II – Gumisie</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Na wiejskim podwórku. 2. Wielkanoc. 3. Święto ziemi. 4. Jestem Polakiem i Europejczykiem.
<p>Grupa III – Pajacyki</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Na wiejskim podwórku. 2. Wielkanocne zwyczaje. 3. Dbamy o przyrodę. 4. Zwierzęta egzotyczne, 	<p>Grupa IV – Kubusie</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Z czego to jest zrobione? 2. Zwyczaje świąteczne. 3. Jak być Eko? 4. Książki z mojej półki.

❖ WAŻNE WYDARZENIA W NASZYM PRZEDSZKOLU

- **07.04.2022** – dzieci z grup I i II, **08.04.2022** – dzieci z grup III i IV jadą do **Białostockiego Teatru Lalek** na przedstawienie „Kulki”;
- **22.04.2022** – w każdej z grup obchodzimy **Dzień Ziemi**.

❖ NAUCZYŁEM SIĘ W PRZEDSZKOLU

Grupa I – Smerfiki	Grupa II - Gumisie	Grupa III - Pajacyki	Grupa IV - Kubusie
<p>"Cukrowy baranek" - wiersz Cukrowy baranek ma złociste różki. Pilnuje pisanek na łące z rzeżuszeki. A gdy nikt nie patrzy chorągiewką buja i cichutko meczy święte „Alleluja”...</p>	<p>„Malujemy jajka” – wiersz Malujemy jajka, bo Wielkanoc blisko, trzeba już na Święta przygotować wszystko.</p>	<p>„Na wielkanocnym stole” – wiersz Na tym stole wielkanocnym jest tak kolorowo. Idą święta więc życzymy - żyj czekoladowo.</p>	<p>„Z czego to jest zrobione” - wiersz Małgosia i Haneczka sweterki z wełny noszą. A kto te swetry zrobił? Małgosi babcia – Zosia. To owce dały wełnę na swetry i skarpety,</p>

<p><i>E. Szelburg - Zarembina</i></p> <p>„Nasza planeta” – piosenka</p> <p>1.Nasza planeta wzywa nas, na Ziemi misję zacząć czas, wołamy głośno S.O.S. pomoc potrzebna Ziemi jest. Ref.: Trzeba nam zieleni, segregacji śmieci, Segregacji śmieci, pomogą w tym dzieci.</p> <p>2.Ekologiczna misja trwa, sadzimy drzewa gdzie się da, wołamy głośno S.O.S. pomoc potrzebna Ziemi jest. Ref.: Trzeba nam zieleni...</p> 	<p>Malujemy jajka na różne kolory i na każdym inne wymyślamy wzory.</p> <p>Malujemy jajka w kwiatki, kropki, szlaczki, wśród nich będzie siedział zając i kurczaczki. <i>B. Koronkiewicz</i></p> <p>„Ziemia to wyspa zielona”- piosenka</p> <p>1.Nie warto mieszkać na Marsie, nie warto mieszkać na Venus. Na Ziemi jest życie ciekawsze, powtarzam to każdemu . Ref.: Bo Ziemia to wyspa , to wyspa zielona, wśród innych dalekich planet. To dom dla ludzi, dla ludzi i zwierząt, więc musi być bardzo zadbany.</p> <p>2. Chcę poznać życie delfinów i wiedzieć co piszczy w trawie. Zachwycać się lotem motyla i z kotem móc się bawić. Ref.: Bo Ziemia to ...</p> <p>3.Posadźmy kwiatów tysiące. Posadźmy krzewy i drzewa, niech z nieba uśmiecha się słońce, pozwólmy ptakom śpiewać. Ref.: Bo Ziemia to ...</p>	<p>Bazie srebrne są jak deszczczyk. Cukrowy baranek, niech słoneczny was powita w wielkanocny ranek.</p> <p>Wkrótce święta wielkanocne, my się już cieszymy, wesołego alleluja wszystkim dziś życzymy. <i>Hanna Łochocka</i></p> <p>„Świat w naszych rękach” - eko piosenka</p> <p>1.Ci co lubią segregację Otóż oni mają rację Gdy w osobne pojemniki Lecą papier, szkło, plastiki. Ref.: Cały świat jest w naszych rękach Właśnie o tym ta piosenka. Możesz dbać o cały świat chociaż masz niewiele lat.</p> <p>2. A recykling trudne słowo. Chodzi o to by na nowo z naszych śmieci zrobić coś: papier, plastik albo szkło. Ref.: Cały świat...</p> <p>3. Więc dorośli oraz dzieci posłuchajcie: Sprawą śmieci trzeba zająć się dziś Żeby jutro dobrze żyć. Ref.: Cały świat...</p>	<p>Na drutach babcia robi tak piękne, ciepłe rzeczy.</p> <p>Krawcowa nam z tkaniny uszyje szal i spodnie, A szewc ze skóry zrobi obuwie piękne, modne. Z krowiego mleka masło, śmietana, ser powstają, A chleb się robi z mąki, a kogel – kogel z jajek.</p> <p>Donice, dzbanki, garnki wyrabia garnciarz z gliny, A z maki, jajek, cukru jest tort na urodziny. Za trud i za wysiłek dziś wszystkim podziękujmy I ciężką, ludzką pracę doceniemy i szanujmy.</p> <p>„Wielkanoc” - piosenka</p> <p>1. Wielkanoc! Wielkanoc! Już pachnie ciasto, a w świąteczny nastrój ubrało się miasto. Gdy wiosenne słońce grzeje, to za miastem coś się dzieje. A co, co, co? A to, to, to! Ref.: Kic, kic skacze zając. I prezenty chowa w trawie. Dzieci ich szukają przy milej zabawie. Pac, pac, już baranek Pomalował kosz pisanek. A kurczaków stado tańczy swój wiosenny taniec. A kurczaków stado tańczy swój wiosenny taniec.</p> <p>2. Wielkanoc! Wielkanoc! Gdzieś biją dzwony I dźwięk leci głośny w cztery świata strony. Ciepły wietrzyk sobie wieje, a za miastem coś się dzieje. A co, co, co? A to, to, to! Ref.: Kic, kic ...</p>
---	---	---	--

❖ UŚMIECHNIJ SIĘ

Szczypawka pyta stonogę:

- Dlaczego nigdy nie chodzisz na lodowisko?
- Poszłam kiedyś, ale zanim włożyłam na nogi wszystkie łyżwy nadeszła wiosna.

Po powrocie z przedszkola Kazio mówi do mamy:

- Zgadnij, co było dzisiaj na obiad?
- Powiedz chociaż pierwszą literę!
- Zaczyna się na „klu”...
- Kluski?
- Nie! Klupnik.

Opracowanie i skład komputerowy: Anna Maria Guziejko

Kolorowanki pochodzi z serwisu: www.supercoloring.com/pl ;
<https://morindia.eu/wielkanoc-kolorowanki-1>

